

Blue energy maakt van zout en zoet water energie.

Energieproject Afsluitdijk 'onzinnig'

NICO HYLKEMA

WILHELMSHAVEN - Het blue energy-project bij de Afsluitdijk is onzinnig en zonde van het geld.

Dit meent de Nijmeegse hoogleraar en Waddenacademielid Peter Herman. In het blue energy-project wordt uit de spanning tussen zoet en zout water stroom gewonnen. Dit gebeurt door middel van membranen en folies. Volgens Herman is het uiteindelijk streven naar een centrale van 200 megawatt onhaalbaar en bovendien schadelijk voor het leven

in de Waddenzee. Hij zei dit op de 25ste Waddensea Day in Wilhelmshaven.

„Er gaat 400 kubieke meter water per seconde door het membraan. Dat is evenveel als het koelwater van een gewone energiecentrale.” In dat water zit vis, voedsel en sediment. Dat levert volgens Herman veel dode vis en verstoppingen door het sediment op.

Lagunes achter de Afsluitdijk om het slib op te slaan, acht hij schadelijk. „Dan kun je beter dat oppervlak gebruiken voor het neerzetten van zonnepanelen. Dan heb je hetzelfde effect.”

Herman heeft zijn bezwaren kenbaar gemaakt bij het water-technologie-instituut Wetsus in Leeuwarden. Het instituut Redstack, een uitvloeisel van Wetsus, werkt het blue energy-project uit in een pilot voor 50 kilowatt. „Daar was men belangstellend, maar ik heb niets meer gehoord.” De in Wilhelmshaven aanwezige Peter Bergmeijer van Energy Valley acht het proefproject niet kansloos. „Het is niet voor niets dat een fabriek als Fuji er geld in stopt.”

Herman: „Tja, de hoeveelheid membraan die benodigd is, is ongeveer tien keer de jaarproductie

van Fuji. Dan wil je wel meedoen.” Volgens hem is het project niet goed doordacht. „Alle water is geen H₂O”. Hij wijt dit aan de wijze van beloning van innovatie. Er moet meteen een compleet idee worden ingeleverd om geld te krijgen, zonder dat je de tijd hebt om eventuele bezwaren te bestuderen. „Als je daar op wacht, vis je achter het net.”

Hij verwacht niet, dat de subsidiërende politiek op zijn schreden terugkeert vanwege zijn kritiek. „Daarvoor is het al te ver gevorderd. Dan moet er te veel gedraaid worden. Daar houden politici niet van.” In totaal is er

voor de proef €8 miljoen beschikbaar, waarvan €1,5 van de provincie.

Overigens denkt Herman wel dat blue energy kan werken in afgeschermdes omgevingen, zoals bij de zoutfabriek Frisia bij Harlingen. „Daar heb je te maken met erg zout water en dan kan het werken. Maar in open zee is het rendement erg laag, als je naar de nadelen kijkt. Maak de pilot nu maar af, maar stop er dan mee.”

Herman is ook gekant tegen het opwekken van energie met fossiele brandstoffen in het Waddengebied. Het gebruiken van koelwater uit de Waddenzee heeft

nadelige gevolgen voor de jonge vissen. „De benodigde hoeveelheid is gelijk aan wat er jaarlijks door de Rijn stroomt.” Hij wijst erop, dat in Californië het gebruik van koelwater uit zee verboden is. Daar gebruikt men koeltorens.

De minst schadelijke manier van energiewinning vindt hij indenergie op land. De offshore-windparken leiden ook tot activiteit aan de wal, waarvoor havens uitgediept moeten worden. Hierdoor worden getijdenstromen in geulen krachtiger en voeren ze sediment uit de Waddenzee mee naar havenmonden. „De Eemmond is al een modderpoel.”